MAATALOUS

Alan toimijat toivottavat kirjeessään venäläiset tarkastajat tervetulleiksi Suomeen tutustumaan ruokaperunan tuotanto- ja pakkaustilanteeseen. **VIENTIKONSULTTI PEKKA HONKALA**

Valio lopettaa muiden maitonäytteiden analysoinnin

Maitokenttä on poikkeuksellisen hiljaa Valion päätöksestä lopettaa yhtiön ulkopuolisten meijereiden maitonäytteiden analysoiminen.

Valio on päättänyt lopettaa huhtikuun alusta alkaen maitonäytteiden analyysipalveluiden myymisen yhtiön ulkopuolisille meijereille.

Sekä Valio että palvelua ostaneet meijerit ovat kovin vaitonaisia kommentoimaan asiaa. Se tiedetään, että Valio ilmoitti analyysipalveluiden lopettamisesta viime syksyn lopulla.

Koska julkisuuteen tietoa asiasta ei juuri tihku, kentällä liikkuu erilaisia arvioita siitä, miten meijerit aikovat järjestää laboratoriopalvelut.

Ilmeisesti Arla Ingman aikoo hoitaa näytteet itse. Muiden epäillään alkavan tehdä yhteistyötä Satamaidon kanssa.

Epäselvää on, onko Valio irtisanonut myös rehuanalyysien tekemisen. Jos näin on, se vaikuttaa myös lihatalojen toimintaan.

Valio keskittyy omiin tuottajiinsa

Valio ei halua perustella jo syksyllä tehtyä päätöstä.

”Valio keskittyy ydinliiketoimintaansa. Tämä tarkoittaa laboratoriopalveluiden osalta uusien tuotteiden kehittämiseen liittyviä analyysipalveluita sekä olemassa olevan tuotteiston laadunvarmistamista”, johtaja **Reima Luomala** Valiosta muotoilee sähköpostitse.

Tiedossa on, että Valio lisää hinnoittelun perusteena olevien maitonäytteiden ottomäärää. Tämä saattaa olla yksi syy laboratoriopalveluiden loppumiseen.

> Päätös yhteistyön lopettamisesta oli Valion, ei meidän.«
>
> **ARLA INGMAN**

Arla vaitonainen suunnitelmistaan

Valion palveluiden ulkopuolelle jäävistä yhtiöistä merkittävin on Arla Ingman. Yhtiö on Suomen toiseksi suurin meijeri, jolla on yhteistyömeijereidensä kanssa noin 700 maidontuottajaa.

”Päätös yhteistyön lopettamisesta oli Valion, ei meidän”, kommentoi Arla Ingmanin hankintajohtaja **Sami Kilpeläinen**.

”Saimme viestin yhteistyön lopettamisesta, jonka jälkeen olemme valmistelleet palvelun ostamista muilta tahoilta.”

Kilpeläisen mukaan muutos tapahtuu hallitusti. Lähtökohta on, että muutokset ovat pieniä. ”Pyrimme palvelemaan tuottajiamme jatkossa joiltain osin paremmin kuin tähän asti.”

> Olemme yllättyneitä tästä ratkaisusta. Tuntuu ikävältä.«
>
> **MAITOMAA**

Maitomaa pettyi palvelun loppumiseen

”Olemme yllättyneitä tästä ratkaisusta. Tuntuu ikävältä”, sanoo Maitomaan hankintapäällikkö **Pertti Ruokola**.

Maitomaan kannalta nykyinen järjestelmä on toiminut hyvin ja sitä olisi haluttu jatkaa. ”Helppo, varma ja logistisesti toimiva”, Ruokola kuvaa.

Korvaavan laboratoriopalvelun järjestämisestä on käyty neuvotteluja. Päätöksiä ei ole tehty, hän kertoo.

Meijerin kannalta uusi järjestely on nykyistä työläämpi. Tuottajien suuntaan tämä ei Ruokolan mukaan näy.

Suonenjoella sijaitseva Maitomaa on 120 tuottajan osuuskunta.

Kuusamo ja Satamaito analysoivat itse

Osa meijereistä analysoi jo nyt maitonäytteet omassa laboratoriossa.

Eräs niistä on Kuusamon meijeri.

Toimitusjohtaja **Jouko Juntunen** kertoo, että heillä on mahdollisuus tehdä analyysejä muille meijereille. Omia tuottajia on noin 150, mutta kapasiteettia olisi kaksin–kolminkertaisen näytemäärän tutkimiseen.

Mitään päätöksiä analyysipalveluiden myymisestä ei vielä ole. ”Eihän tässä paljon aikaa niiden tekemiseen ole”, hän kommentoi.

Satamaidon toimitusjohtaja **Jarmo Oksman** kertoo, ettei Valion päätöksellä käytännössä ole vaikutusta yhtiön toimintaan. Satamaito on tähänkin asti tutkinut tuottajiensa lähettämät maitonäytteet.

Satamaidolla on sopimus 240 satakuntalaisen maidontuottajan kanssa.

Tuotosseuranta järjestettävä uudelleen

Valion ulkopuolisten meijereiden lisäksi muutos maitonäytteiden analysoinnissa tietää päänvaivaa neuvontajärjestö Pro Agrialle.

Maidontuotannon tuotosseuranta muodostuu tilalla kerättävästä maidontuotantotiedosta, niistä lasketuista tuloksista sekä tiedon analysoinnista.

Huhtikuusta alkaen neuvontajärjestön on kyettävä järjestämään tuotosseuranta niin, että eri laboratorioista tulevat tiedot ovat keskenään vertailukelpoisia ja luotettavia.

MAIJA ALA-SIURUA

Venäjän viranomaiset tarkastavat siemenperunoita

Ruokaperunaa on varastoissa normaali määrä

Venäjän viranomaiset ovat tällä viikolla Suomessa tarkastamassa siemenperunaeriä. Elintarviketurvallisuusvirasto Evira kutsui venäläiset Suomeen, ja tavoitteena on, että siemenperunan vienti pääsee käyntiin.

Venäjän viranomaiset ovat ilmaisseet verkkosivuillaan olevansa tyytyväisiä siemenperunaasioiden etenemiseen Suomen kanssa.

Myös ruokaperunan viennin avaamisesta keskustelut ovat käynnissä maiden välillä. Sekä maa- ja metsätalousministeriö että alan toimijat ovat lähettäneet viime viikolla kirjeet Venäjän kasviterveysviranomaisille.

”Alan toimijat toivottavat kirjeessään venäläiset tarkastajat tervetulleiksi Suomeen tutustumaan ruokaperunan tuotanto- ja pakkaustilanteeseen”, vientikonsultti **Pekka Honkala** kertoo.

Venäjän julistama kielto tuoda perunaa EU-maista Venäjälle on jatkunut jo seitsemän kuukautta.

Valko-Venäjä pysäytti kauttakulun

EU-perunaa on kuljetettu Valko-Venäjän kautta Venäjälle viime vuoden lopussa ja tammikuussa laittomasti. Helmikuun ensimmäinen päivä Valko-Venäjä kielsi tuonnin EU-maista alueelleen Venäjän huomautettua asiasta.

Kielletty perunanvienti oli laajaa, tiettävästi 200–300 rekka-autollista viikossa tammikuussa.

Perunan hinnat ovat olleet Venäjällä korkeat ja nyt, tämän harmaan viennin päätyttyä, perunan tarjonta vähenee.

Myös egyptiläinen ruokaperuna oli syksystä 2013 vientikiellossa Venäjälle, mutta neuvotteluiden jälkeen vienti on nyt vapautunut.

Perunaa varastoissa normaali määrä

Tammikuun puolivälissä maatilojen varastoissa oli ruokaperunaa 125 miljoonaa kiloa. Yhteenlaskettu ruoka- ja ruokateollisuusperunan varastomäärä oli 146 miljoonaa kiloa.

Ruokaperunan määrä on melko sama kuin kaksi vuotta sitten, mutta yhteismäärä on pienempi kuin tammikuussa 2012. Tiedot perustuvat maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen (Tike) tekemään tilastoon.

Perunasadot ovat vaihdelleet viime vuosina voimakkaasti viljelyalan ja kasvuolojen mukaan. Viime kesä oli sääoloiltaan pääosin suotuisa perunalle.

Sen sijaan tammikuussa 2013 olivat perunavarastot poikkeuksellisen tyhjiä keskimääräiseen verrattuna, sillä kesä 2012 oli perunalla katovuosi.

Tärkkelykselle on kysyntää

Tärkkelysperunan jalostaja Finnamyl suunnittelee käynnistävänsä touko-kesäkuussa Lapuan ja Kokemäen tehtaansa. Raaka-aineena tuolloin käytettäisiin 10–20 miljoonaa kiloa ruokaperunaa, jos sitä on keväällä tarjolla.

”Kakkosluokan ruokaperunakin käy eikä pienet kolhutkaan haittaa. Pilaantuneet tai itäneet perunat eivät sovi”, toimitusjohtaja **Ossi Paakki** kertoo tärkkelysperunan laatuvaatimuksista.

Finnamyl etsii tulevalle kesälle uusia tärkkelysperunan viljelijöitä, sillä tärkkelykselle on kysyntää.

Yritys järjestää yhdessä Pro Agria Etelä-Suomen kanssa infotilaisuuden tärkkelysperunan viljelystä ja sopimustuotannosta Hämeenlinnassa 19. helmikuuta.

TUURE KIVIRANTA

Perunavarastot maatiloilla 15.1. vuosina 2009–2014

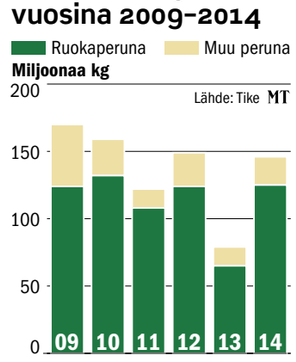

PEKKA FALI

Tammikuun puolivälissä maatilojen varastoissa oli ruokaperunaa 125 miljoonaa kiloa.

Tilamaitoa kauppaan hanapakkauksissa

Itä-Uudellamaalla alkaa saada kaupoista hanapakkauksiin pakattua raakamaitoa.

Asiasta kertoi maanantaina 10. helmikuuta Helsingin Uutiset.

Tilan isäntä **Ari Ollinsalo** arvelee yrityksen olevan ensimmäinen, joka tuo markkinoilla hanapakkauksiin pakattua maitoa.

Uljaan noin satapäisen karjan maitoa on tarjolla osassa S-ryhmään kuuluvia myymälöitä Porvoossa, Loviisassa, Sipoossa, Askolassa, Pornaisissa, Kirkkonummella ja Kauniaisissa, Helsingin Uutiset kertoo.

Maitoa alkaa saada kaupoista tämän viikon aikana. Litrahinta hyllyssä on noin 2,30 euroa, joten kolmen litran hanapakkauksen hinta asettuu noin seitsemään euroon.

Tuoreiden raakamaidon myyntiä koskevien säädösten mukaan Uljaan tilamaito -hanapakkauksen kyljessä on varoitusteksti, jossa todetaan, että maito saattaa sisältää erilaisia mikrobeja.

Ollinsalo kertoo, että maitopaikkaus valmistetaan Suomessa. Stora Enso tekee pahvipakkauksen, sen sisällä oleva muovipussi valmistetaan Lahdessa ja kahva Orimattilassa.

Uljaan lehmien tuotoksesta vain osa pakataan raakamaitona. Suuri osa päätyy edelleen Valiolle perusmaidon raaka-aineeksi.

MAIJA ALA-SIURUA

Munakunnalle laatusertifikaatti

Munakunnan toiminta elintarvikkeiden laadun varmistamiseksi on saanut kansainvälisen sertifikaatin.

Todistus on ensimmäinen suomalaiselle kananmuna-alan yritykselle myönnetty.

Elintarviketurvallisuusstandardi ISO 22000 on riskinhallintatyökalu ja elintarviketurvallisuuden hallintajärjestelmä.

Sertifikaatin myönsi kansainvälinen DNV GL sertifiointilaitos.

Todistus käsittää Munakunnan toiminnasta kananmunien luokittelun ja pakkaamisen, nestemäisten munatuotteiden ja munaproteiinijuomien valmistuksen sekä munajauheiden ja kypsennettyjen munatuotteiden valmistuksen.

Munakunnan mukaan ulkopuolinen toiminnan auditointi tuo yhtiön toimintaan lisää luotettavuutta ja varmuutta.

Lisäksi sertifikaatti avaa uusia toimituskanavia, helpottaa viranomaisyhteistyötä, lisää luottamusta myös kuluttajien keskuudessa. Viennille sertifikaatti on peruslähtökohta.

Kotimaisista kananmunista 40 prosenttia, noin 27 miljoonaa kiloa, päätyy markkinoille Munakunnan kautta.

MAIJA ALA-SIURUA

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Arla tavoittelee viennin tuplaamista

Meijerijätti Arla on asettanut tavoitteekseen kaksinkertaistaa vientinsä vuoteen 2017 mennessä.

Uutta kulutusta toivotaan löytyvän esimerkiksi Venäjältä, Kiinasta, Lähi-idästä ja Afrikasta.

Konsernin johto kertoo yhtiön investoivan tänä vuonna suuria summia meijereihin, joissa valmistetaan tuotteita vientiin.

Tämän vuoden suurin yksittäinen investointikohde on Danmark Protein Tanskassa. Se tuottaa laktoosia, ja tuotantomäärä kaksinkertaistetaan vuoteen 2017 mennessä.

Laktoosia on tarkoitus myydä lastenruokateollisuudelle.

Toimittajat huolissaan ruuasta

Maataloustoimittajat pitävät kasvavan väestön ruokkimista ja vesien laadun ja määrän säilyttämistä tärkeänä, selviää kansainvälisestä maatalousjournalismia käsittelevästä tutkimuksesta.

Siinä **Laura K. Kubitz** tutki maataloustoimittajien kansainvälisen järjestön IFAJ:n hallituksen jäsenten asennetta maatalouden tärkeisiin kysymyksiin ja toimittajien maatalouskoulutukseen.

Tutkimuksen mukaan toimittajat pyrkivät välittämään saamaansa asiallista ja luotettavaa tietoa eteenpäin.

Tutkimus on julkaistu Journal of Applied Communications -julkaisussa.

Maitomaan tuottajille hintalisä

Osuuskunta Maitomaa maksaa tuotantoaan kasvattaville maitotiloille 1,5 senttiä lisähintaa. Korotus maksetaan lisälitroille edellisen vuoden vastaavaan kuukauteen verrattuna.

Uusille tuottajilleen Maitomaa maksaa lisähintaa koko maitomäärästä tämän vuoden ajan.

Uudeksi tuottajaksi meijeri laskee myös ne, jotka ovat sukupolvenvaihdoksen myötä tulleet yhtiön jäseniksi. **MT**

Maitotilojen tuotosseuranta uudistuu

Karjakoon kasvu ja tekniikan kehittyminen ovat luoneet paineita Pro Agrian tarjoaman tuotosseurannan uudistamiseen.

Maitotilat haluavat helppoutta tuotosseurannan koelypsyyn ja maitonäytteiden ottoon sekä entistä tehokkaampia ja kattavampia asiantuntijapalveluja tulosten analysointiin.

Tällaista palautetta Pro Agria sai asiakkailtaan, kun heiltä vuonna 2012 kysyttiin mielipiteitä tuotosseurannasta. Kyselyyn vastasi noin 800 maidontuottajaa.

Asiakaspalaute sekä tekniikan yleistyminen maitotiloilla antoivat sysäyksen tuotosseurannan uudistamiseen, joka on tarkoitus saada valmiiksi kuluvan vuoden loppuun mennessä.

”Perusasiat eivät muutu”, painottaa palveluryhmäpäällikkö **Sanna Nokka** Pro Agria Keskusten liitosta.

”Edelleen kaiken voi tehdä itse tai ostaa palvelut Pro Agrian keskuksilta.”

”Tarkoitus on helpottaa maitotilan arkea, kuten koelypsyä, ja tietojen analysointia”, kertoo projektipäällikkö **Heli Wahlroos** Pro Agria Keskusten liitosta.

Tiedoista irti enemmän

Tuotosseurannan raportit muuttuvat vähitellen loppusyksyn aikana asiakkailta saadun palautteen sekä ulkomaalaisten vastaavien raporttien perusteella.

Wahlroos toivoo päivitettyjen raporttien auttavan maidontuottajaa saamaan karjastaan helpommin irti rahan arvoista tietoa.

Koelypsy helpottuu ja selkeytyy.

”Mittalypsyvälejä on enemmän ja lisäksi mahdollisuus pitää koelypsyloma.”

Lisäksi kehitetään menetelmiä, jotta automaattilypsyn tuottamaa tietoa voidaan käyttää nykyistä paremmin tuotosseurannan tunnuslukujen laskemisessa.

Luotettavuus kohenee

Nykyjärjestelmässä karjan edellisen vuoden tiedot tarkastetaan keväisin.

”Jos tietojen keruussa löytyy ohjesäännöstä poikkeamisia, karjan tiedot laitetaan epävirallisiksi”, Wahlroos selittää.

Uudessa järjestelmässä karjalle annetaan luotettavuuspisteet heti koelypsyn jälkeen.

Jos tietojen luotettavuudessa on korjattavaa, yrittäjälle voidaan heti tarjota apua tilanteen korjaamiseksi.

Vuoden aikana tehtyjen koelypsyjen keskiarvon perusteella tiedot määritellään joko virallisiksi tai epävirallisiksi.

”Kun tiedot ovat kunnossa, niistä saa enemmän hyötyä”, Wahlroos perustelee.

MAIJA ALA-SIURUA

TUOTOSSEURANTA

Maitolitrat kertovat tuloksista

Tuotosseuranta on maitotilojen käytettävissä oleva palvelu, joka muodostuu tilalla kerättävästä maidontuotannon tiedoista, niistä lasketuista tuloksista sekä tiedon analysoinnista.

Antaa tietoa tilan tuloksista. Tietoja voi verrata oman alueen tai koko maan tietoihin.

Suomalaisista lehmistä mukana noin 80 prosenttia eli vajaa 229 000 eläintä.

Näiden lehmien keskituotos on lähes 8 890 kiloa.

Maitotiloista mukana on 72 prosenttia ja yli 50 lehmän karjoista 95 prosenttia.

Pro Agria Maatalouden Laskentakeskus ylläpitää tuotosseurannan tietokantoja.

Kansainvälisesti auditoitu järjestelmä. Sertifikaatin myöntää International Committee for Animal Recording eli ICAR. Se koordinoi tuotosseurantaa 71 maassa.

JOEL ROSENBERG

Uudistuva tuotosseuranta helpottaa koelypsyä.

”Vain suomalaisten sikojen hyvinvointiin voimme vaikuttaa”

Tuotantoeläinten hyvinvointiyhdistys TEH ry on huolissaan sianlihantuotannon jatkuvuudesta Suomessa. Yhdistys muistuttaa tiedotteessaan, että ”suomalaisten sikojen hyvinvointiin voidaan vaikuttaa vain, jos Suomessa on sianlihantuotantoa”.

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin edistämisestä tulisi yhdistyksen mukaan huolehtia vapaaehtoisin keinoin ja korvausjärjestelmää kehittämällä. Lainsäädäntöä kiristämällä tuotannon pelätään karkaavan ulkomaille.

Suomalaisten ja eurooppalaisten sikojen hyvinvointia tulee yhdistyksen mukaan tarkastella laajemmasta näkökulmasta.

Vapailla markkinoilla toimittaessa Suomessa myydään sianlihaa, jonka tuotanto-olot eivät täytä meidän lainsäädäntöämme.

Yhdistys muistuttaa tämän vääristävän kilpailua ja heikentävän kotimaisen tuotannon kannattavuutta. Tuotannon on yhdistyksen mukaan oltava läpinäkyvää, avointa ja vastuullista.

Hyvinvointi mitattavissa

Suomalaiset siat saivat erinomaisen tuloksen Helsingin yliopiston vuonna 2013 tekemässä tutkimuksessa verrattuna muun muassa Espanjan ja Ranskan sikojen hyvinvointiin.

Antibioottien käyttömäärät ovat Suomessa EU:n pienimpiä ja eläinten terveydenhuolto kattaa lähes kaikki sikatilat.

Eläinten käyttäytymistutkijoiden ja eläinsuojeluaktiivien mielestä tutkimuksessa käytetty, Eurooppalaisten hyvinvointitutkijoiden kehittämä Welfare Quality -mittaristo on liian löysä suomalaisille sioille.

Tuotantoeläinten hyvinvointiyhdistys TEH ry on perustettu keväällä 2012. Yhdistyksen tarkoituksena on tuotantoeläinten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tuotantoympäristö huomioiden.

Yhdistyksen puheenjohtaja on sianlihantuottaja **Martin Ylikännö** Huittisista ja varapuheenjohtaja maidontuottaja **Annamari Torttila** Lammilta.

MT